

УДК 343.1

Воробей Андрій Олегович

заступник начальника сектору дізнання

Мариупольське районне управління поліції ГУНП в Донецькій області

Воробей Андрей Олегович

заместитель начальника сектора дознания

Мариупольское районное управление полиции ГУНП в Донецкой области

Vorobey Andrii

Deputy Head of Division of Inquest

Mariupol District Police Department of Main Department of the

National Police in Donetsk Region

ORCID: 0000-0001-6629-9699

DOI: 10.25313/2520-2308-2021-4-7077

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА
ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО СТАТУСУ СУБ'ЄКТІВ, НА ЯКИХ ПОКЛАДАЄТЬСЯ ОБОВ'ЯЗОК ДОКАЗУВАННЯ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОСТУПКІВ

ОСОБЕННОСТИ ПРОЦЕССУАЛЬНОГО СТАТУСА СУБЪЕКТОВ, НА КОТОРЫХ ВОЗГЛАШАЕТСЯ ОБЯЗАННОСТЬ ДОКАЗЫВАНИЯ В ХОДЕ ДОСУДЕБНОГО РАССЛЕДОВАНИЯ УГОЛОВНЫХ ПРОСТУПКОВ

PECULIARITIES OF THE PROCEDURAL STATUS OF SUBJECTS WHICH HAVE THE OBLIGATION OF PROOF DURING THE PRE-TRIAL INVESTIGATION OF CRIMINAL OFFENSES

Анотація. У статті розглянуті особливості процесуального статусу суб'єктів, на яких покладено обов'язок доказування під час досудового розслідування кримінальних проступків, з урахуванням останніх змін до чинного кримінального процесуального законодавства, внесених у зв'язку з прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень». Автором зазначено, що вказане питання є малодослідженим у науковій літературі та актуальним з практичної точки зору. Розглянуто особливості процесуального статусу начальника органу дізнання, звернено увагу на ряд проблемних питань правової регламентації повноважень вказаного суб'єкту доказування та запропоновано внести зміни до діючої редакції ст. 391 Кримінального процесуального кодексу України з метою усунення протиріч. Проаналізовано процесуальний статус гізнавача та особи, яка уповноважена на здійснення досудового розслідування кримінальних проступків, надано пропозиції щодо внесення змін до ст. 401 Кримінального процесуального кодексу України. Крім того, запропоновано у підзаконних нормативно-правових актах відповідних правоохоронних органів передбачити кваліфікаційні вимоги до осіб, які будуть уповноважені на розслідування кримінальних проступків у виді наявності вищою юридичної освіти за спеціальністю «Право», оскільки відсутність таких кваліфікаційних вимог може негативно позначитися на якості досудового розслідування кримінальних проступків. Проаналізовано зміст ст.ст.84, 92, 94 Кримінального процесуального кодексу України, автором статті надано пропозиції щодо доповнення вказаних правових норм після слова «слідчий» словом «гізнавач». Визначено специфічне коло суб'єктів на яких покладається обов'язок доказування під час досудового розслідування у формі дізнання. На думку автора статті, подальшими напрямками дослідження окреслених проблемних питань є комплексне доктринальне вивчення правового статусу таких суб'єктів доказування як гізнавач та керівник органу дізнання, визначення правових гарантій їх діяльності та процесуальної самостійності, визначення функцій та завдань які покладаються на вказаних суб'єктів.

Ключові слова: суб'єкти доказування, керівник органу дізнання, гізнавач, досудове розслідування, кримінальні проступки.

Аннотация. В статье рассмотрены особенности процессуального статуса субъектов, на которых возложена обязанность доказывания, в ходе досудебного расследования уголовных проступков, с учетом последних изменений в действующее уголовное процессуальное законодательство внесенных в связи с принятия Закона Украины «О внесении изменений в некоторые законодательные акты Украины относительно упрощение досудебного расследования отдельных категорий уголовных правонарушений». Автором отмечено, что указанный вопрос является малоисследованным в научной литературе и актуальным с практической точки зрения. Исследованы особенности процессуального статуса начальника органа дознания, указано на ряд проблемных вопросов, правового регулирования полномочий указанного субъекта доказывания и предложено внести изменения в действующую редакцию ст. 391 Уголовного процессуального кодекса Украины с целью устранения противоречий. Проанализированы процессуальный статус дознавателя и лица, уполномоченного на осуществление досудебного расследования уголовных проступков, высказаны предложения о внесении изменений в ст. 401 Уголовного процессуального кодекса Украины. Также предложено в подзаконных нормативно-правовых актах соответствующих правоохранительных органов предусмотреть квалификационные требования к лицам, которые уполномочены на расследование уголовных проступков в виде наличия высшего юридического образования по специальности «Право», поскольку отсутствие таких квалификационных требований может негативно сказаться на качестве досудебного расследования уголовных проступков. Проанализировано содержание ст.ст.84, 92, 94 Уголовного процессуального кодекса Украины, предложено дополнить указанные правовые нормы после слова «следователь» словом «дознаватель». Определен специфический круг субъектов, на которых возлагается обязанность доказывания в ходе досудебного расследования в форме дознания. По мнению автора статьи, дальнейшими направлениями исследования очерченных проблемных вопросов является комплексное доктринальное изучение правового статуса таких субъектов доказывания как дознаватель и руководитель органа дознания, определение правовых гарантий их деятельности и процессуальной самостоятельности, определение функций и задач возлагаемых на указанных субъектов.

Ключевые слова: субъекты доказывания, руководитель органа дознания, дознаватель, досудебное расследование, уголовные проступки.

Summary. The article considers the peculiarities of the procedural status of the subjects who are obliged to prove criminal offenses during the pre-trial investigation, taking into account the latest changes in the current criminal procedure legislation made in connection with the adoption of the Law of Ukraine n Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine Concerning Simplification of Pre-trial Investigation of Certain Categories of Criminal Offenses». The author notes that this issue is little studied in the scientific literature and relevant from a practical point of view. The peculiarities of the procedural status of the head of the inquiry body are studied, a number of problematic issues of legal regulation of the powers of the specified subject of evidence are indicated and it is proposed to amend the current version of Article 391 of the Criminal Procedure Code of Ukraine to eliminate contradictions. The procedural status of the interrogator and the person authorized to carry out pre-trial investigation of criminal offenses is analyzed, offers on modification of item 401 of the Criminal procedure code of Ukraine are presented. It is also proposed that the bylaws of the relevant law enforcement agencies provide for qualification requirements for persons authorized to investigate criminal offenses in the form of higher legal education in the specialty «Law», as the lack of qualification requirements may adversely affect the quality of pre-trial investigation of criminal offenses. The content of Articles 84, 92 and 94 of the Code of Criminal Procedure of Ukraine is analyzed, proposals are made to supplement these legal norms after the word «investigator» with the word «interrogator». The specific circle of subjects on which the duty of proof during the pre-judicial investigation in the form of inquiry is assigned is defined. According to the author of the article, further areas of research of certain problematic issues are a comprehensive doctrinal study of the legal status of such subjects of evidence as the interrogator and head of the inquiry body, determination of legal guarantees of their activities and procedural independence, definition of functions and tasks assigned to these subjects.

Key words: subjects of proof, head of the inquiry body, interrogator, pre-trial investigation, criminal offenses.

Постановка проблеми. 01.07.2020 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень», яким запроваджено інститут досудового розслідування кримінальних проступків. Вказаним законом внесено ряд змін до діючого кримінального процесуального законодавства,

зокрема передбачено нових суб'єктів кримінального процесуального доказування — дізнавача та керівника органу дізнання, визначено повноваження вказаних суб'єктів. Практика застосування кримінального процесуального законодавства в частині досудового розслідування кримінальних проступків виявила ряд проблемних питань правового статусу нових суб'єктів кримінального провадження,

у зв'язку з чим виникла необхідність їх ґрунтовного дослідження та надання пропозицій щодо їх належного правового врегулювання.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанню суб'єктів доказування присвячені роботи таких вчених як, Ю. П. Аленіна, В. В. Вапнярчука, І. В. Гловлюк, Ю. М. Грошевого, М. М. Михеєнка, В. Т. Нора, С. М. Стахівського, М. С. Строговича, В. М. Тертишника, Л. Д. Удалової, М. Є. Шумила, О. Г. Яновської та інших. Проте питання процесуального статусу суб'єктів, на яких покладається обов'язок доказування під час досудового розслідування у формі дізнання з урахуванням останніх законодавчих змін не досліджувалося у науковій літературі та є вкрай актуальними, оскільки органи дізнання функціонують в Україні вже досить тривалий проміжок часу.

Формулювання цілей статті. Метою цієї статті є встановлення специфічного кола суб'єктів кримінального процесу на яких покладається обов'язок доказування під час досудового розслідування кримінальних проступків, аналіз їх процесуальних повноважень, виділення проблемних питань в цій частині, надання пропозицій щодо усунення протиріч та прогалин у кримінальному процесуальному законодавстві.

Виклад основного матеріалу. Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» до кримінального процесуального законодавства введено два нових учасники доказування зі сторони обвинувачення — дізнавача та начальника органу дізнання [1]. Поняття суб'єктів доказування не визначено у чинному законодавстві, проте таке поняття розроблене наукою кримінального процесу. На думку Т. В. Нора суб'єкти доказування — це органи та особи, які або зобов'язані здійснювати доказування (збирають, перевіряють, оцінюють докази) і є відповідальними за нього, або мають право на активну участь в процесі доказування, маючи при цьому свої охоронювані законом інтереси [2, с. 86]. В. М. Тертишник під суб'єктами доказування розуміє виключно тих учасників кримінального процесу, на яких покладається обов'язок встановлення об'єктивної істини [3, с. 123]. Найбільш переконливою на нашу думку є позиція В. В. Вапнярчука, який вважає суб'єктами кримінального процесуального доказування учасників кримінального провадження, які, обстоюючи публічний або приватний (свій чи представлений) процесуальний інтерес, здійснюють пізнавальну й проектно-реалізаційну доказову діяльність. До них належить: суд, слід-

чий суддя, сторони кримінального провадження, потерпілий, цивільний позивач (їх представники, законні представники), цивільний відповідач (його представник), представник юридичної особи, щодо якої здійснюється кримінальне провадження [4, с. 360]. Питання класифікації суб'єктів доказування у кримінальному процесі досить широко досліджувалося вченими, проте єдиної думки з цього питання у науковій літературі також не існує. Не вдаючись до аналізу наукових позицій з цього питання зауважимо, що ми підтримуємо класифікацію суб'єктів доказування наведену Ю. М. Грошевим, який вважає, що суб'єктів доказування можна поділити на дві категорії: 1) державні органи та посадові особи, на яких покладено обов'язок здійснювати доказування; 2) особи, які мають право брати участь у процесі доказування [5, с. 46]. Виходячи зі змісту ч. 1 ст. 92 КПК України обов'язок доказування у кримінальному провадженні покладається на слідчого, прокурора, а у випадках передбачених КПК України на потерпілого [6]. Аналіз чинного кримінального процесуального законодавства дає можливість звернути увагу на особливий склад суб'єктів, на яких покладається обов'язок доказування під час досудового розслідування кримінальних проступків.

Відповідно до п. 7¹ ч. 1 ст. 3 КПК України керівником органу дізнання є начальник підрозділу дізнання органу Національної поліції, органу безпеки, органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, органу Державного бюро розслідувань, а в разі відсутності підрозділу дізнання — керівник органу досудового розслідування. Виходячи зі змісту ч. 2 ст. 39¹ КПК України, керівник органу дізнання на відміну від керівника органу досудового розслідування не має повноважень здійснювати досудове розслідування, користуючись повноваженнями дізнавача. Вказана позиція законодавця на наш погляд є необґрунтованою, оскільки по-перше: сам же законодавець відносить керівника органу дізнання до сторони обвинувачення, не наділяючи при цьому правом проводити слідчі дії, по-друге: на посаду керівників дізнання, як правило, призначаються найбільш досвідчені працівники, які мають досвід слідчої роботи, а тому останні мають право та повинні здійснювати розслідування або керувати групою дізнавачів під час розслідування найбільш суспільно резонансних або складних кримінальних проваджень навіть у формі дізнання. Відповідно до ч. 2 ст. 93 КПК України сторона обвинувачення здійснює збирання доказів шляхом проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій, витребування та отримання від органів державної влади,

органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, службових та фізичних осіб речей, документів, відомостей, висновків експертів, висновків ревізій та актів перевірок, проведення інших процесуальних дій, передбачених КПК України. Законодавець відповідно до п. 19 ч. 1 ст. 3 КПК України відносить керівника органу дізнання до сторони обвинувачення, а значить і до суб'єктів доказування у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки, проте не надає повноважень щодо збирання доказів шляхом проведення слідчих або негласних слідчих (розшукових) дій, про що можна зробити висновок аналізуючи ч. 2 ст. 39¹ КПК України, у якій закріплені організаційні та контрольні повноваження вказаного суб'єкта кримінального процесу. Виходячи з того, що у разі відсутності підрозділу дізнання, керівником органу дізнання виступає керівник органу досудового розслідування, останній має ширші повноваження, оскільки відповідно до положень ст. 39 КПК України керівник органу досудового розслідування наділений правом здійснювати досудове розслідування користуючись повноваженнями слідчого. Вважаємо логічним було би у ст. 39¹ КПК України, яка закріплює повноваження керівника органу дізнання, не дублювати повноваження керівника органу досудового розслідування передбачені ст. 39 КПК України, а передбачити правову норму, відповідно до якої керівник органу дізнання під час досудового розслідування у формі дізнання наділяється повноваженнями керівника органу досудового розслідування. Порівнюючи зміст визначення «керівник органу досудового розслідування», яке передбачене п. 8 ч. 1 ст. 3 КПК України з визначенням «керівник органу дізнання», можна дійти висновку, що законодавець не відносить осіб, які займають посади заступників керівників органів дізнання до керівників в розумінні п. 7¹ ч. 1 ст. 3 КПК України, що є на наш думку досить нелогічним, оскільки у переважній більшості підрозділів дізнання у штаті передбачено посади заступників. У зв'язку з тим, що законодавець не відносить вказаних посадових осіб до керівників органу дізнання, виникає логічне питання, чи є особи, які займають посади заступників начальників підрозділів дізнання суб'єктами кримінального процесу? У правозастовочній діяльності, посадові особи, які займають посади заступників начальників підрозділів дізнання користуються повноваженнями передбаченими ст. 39¹ КПК України, однак очевидно, що суди при розгляді кримінальних проваджень, які розслідували дізнавачі на підставі доручень заступників начальника підрозділу дізнання, мають законні

підстави визнати докази отримані на підставі такого доручення недопустимими, оскільки законодавцем взагалі не визначені повноваження вказаного суб'єкту кримінального процесу.

Згідно з п. 4¹ ч. 1 ст. 3 КПК України дізнавачем є службова особа підрозділу дізнання органу Національної поліції, органу безпеки, органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, органу Державного бюро розслідувань, у випадках, установлених КПК України, уповноважена особа іншого підрозділу зазначених органів, які уповноважені в межах компетенції, здійснювати досудове розслідування кримінальних проступків. Таким чином, законодавець до суб'єктів, які зобов'язані здійснювати доказування під досудового розслідування кримінальних проступків по-перше відносить штатних дізнавачів відповідних підрозділів, по-друге — уповноважених осіб вказаних підрозділів. Зазначимо, що а ні КПК України, а ні підзаконними нормативно-правовими актами не визначено будь-яких кваліфікаційних вимог до уповноважених осіб таких підрозділів, які мають право здійснювати дізнання, а отже на яких покладено обов'язок доказування під час досудового розслідування кримінальних проступків, а визначено тільки загальний порядок призначення таких осіб, шляхом видання наказу керівником відповідного органу [7]. Як доречно зазначають А. Ф. Волобуєв та Т. А. Орлова для забезпечення якісного розслідування кримінальних проступків необхідно не тільки прирівняти дізнавача до слідчого за грошовим забезпеченням та спеціальним званням, але й за рівнем юридичної підготовки, що можливо зробити лише за спеціальністю «Право» [8]. Підтримуючи таку думку вважаємо, що правильним було би у підзаконних нормативно-правових актах правоохоронних органів, уповноважені особи яких будуть здійснювати досудове розслідування кримінальних проступків, закріпити кваліфікаційні вимоги до спеціально уповноважених осіб яким надано право здійснювати дізнання, а саме наявність вищою юридичної освіти за спеціальністю «Право». Доцільним є введення до навчального курсу за спеціальністю «Право» окремої навчальної дисципліни «Досудове розслідування кримінальних проступків». На даний час, у підрозділах Національної поліції України уповноваженими особами, які мають право здійснювати досудове розслідування кримінальних проступків призначаються, як правило, оперуповноважені або дільничні офіцери поліції відповідних підрозділів. Очевидно, що законодавець передбачаючи можливість здійснення досудового розслідування кримінальних проступків хотів залучити

до їх розслідування не тільки штатних дізнавачів, а також посадових осіб, які такі кримінальні правопорушення безпосередньо виявляють, що повинно було би скоротити строки з моменту виявлення правопорушення до моменту спрямування його до суду, а також показати населенню ефективність такого нововведення шляхом оперативного реагування на вчинені кримінальні проступки. На думку О. В. Сачко новоствореним самостійним підрозділам дізнання важко буде налагоджувати взаємодію з іншими службами для забезпечення ефективної своєї діяльності. Оптимальним варіантом вирішення проблеми буде закріплення повноважень щодо провадження дізнання за підрозділами кримінальної поліції. Кожен офіцер такого підрозділу уже задіяний в діяльності щодо протидії злочинності і має певну компетенцію та професійну підготовку. Діючи в рамках своїх повноважень, він може виявляти, окрім тяжких, особливо тяжких злочинів чи злочинів середньої тяжкості, і незначні кримінально-карні діяння, запропоновані до концепту кримінальних проступків. Відтак, обов'язок провадження дізнання за такими малозначними кримінально-карними діяннями варто покласти на того, хто його виявив, чи того, хто отримав щодо таких діянь офіційне повідомлення [9, с. 173]. Потрібно зауважити, як вже показала практика, покладення на працівників інших підрозділів Національної поліції України повноважень щодо розслідування кримінальних проступків може негативно вплинути на якість їх розслідування, що пояснюється досить значним навантаженням на таких працівників з виявлення кримінальних правопорушень або їх запобігання, поєднання в роботі одночасно двох функцій є досить проблемним питанням виходячи зі специфіки слідчої роботи. Проте у невеликих підрозділах, з незначним навантаженням на оперуповноважених або дільничних офіцерів поліції, до території обслуговування яких відносяться здебільшого сільська місцевість, на нашу думку, цілком логічним є надання повноважень таким службовим особам здійснювати дізнання, оскільки така робота не буде віднімати багато часу у таких працівників від їх основної діяльності та буде сприяти швидкому та найбільш ефективному розслідуванню кримінальних проступків, такий підхід зекономить людські, матеріальні та часові ресурси, що цілком буде відповідати принципу процесуальної економії.

Зазначимо, що ні ст. 84 КПК України, яка встановлює поняття доказів, ні ст. 92 КПК України яка передбачає суб'єктів на яких покладено обов'язок здійснювати доказування, а ні ст. 94 КПК України, яка регулює питання оцінки доказів, не перед-

бачають такого суб'єкта доказування як дізнавач. На нашу думку, що це є недоліком кримінального процесуального законодавства, оскільки хоча ст. 40¹ КПК України і передбачено положення відповідно до якого дізнавач при здійсненні дізнання наділяється повноваженнями слідчого, проте порівняння повноважень слідчого і дізнавача дає можливість вказати на те, що повноваження вказаних суб'єктів не є однаковими. Пропонуємо у ст.ст.84, 92, 94 КПК України доповнити після слова «слідчий», словом «дізнавач», що виключить неоднозначне тлумачення законодавчих положень в частині переліку суб'єктів, на яких покладається обов'язок доказування. Крім того, доцільним на нашу думку, було би виключити ч. 2 ст. 40¹ КПК України, а саме нелогічне дублювання повноважень дізнавача по відношенню до повноважень слідчого передбачених ст. 40 КПК України.

Звернемо увагу на те, що правом доказування у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків може зрештою бути наділений і слідчий. Зокрема, слідчий може виступати і уповноваженою особою на здійснення дізнання та таким чином користуючись повноваженнями дізнавача. Наприклад у підрозділах податкової міліції органів ДФС, осіб, уповноважених здійснювати досудове розслідування кримінальних проступків у формі дізнання, як в центральному апараті такі і територіальних органах, визначено з числа існуючих працівників слідчих підрозділів [10].

До інших суб'єктів, на яких покладається обов'язок доказування у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки слід відносити прокурора, працівників оперативних підрозділів, які здійснюють збирання доказів на підставі доручення дізнавача або прокурора, потерпілого, його представника та законного представника у випадках передбачених законом. Таким чином до учасників кримінального процесу, на яких покладено або може бути покладено обов'язок здійснювати доказування під час дізнання слід відносити: керівника органу дізнання та його заступників; керівника органу досудового розслідування та його заступників (у разі відсутності підрозділу дізнання); дізнавача та осіб, які уповноважені на здійснення досудового розслідування у формі дізнання; прокурора; працівників оперативних підрозділів, які діють на підставі доручення дізнавача або прокурора; потерпілого, його представника та законного представника у випадках передбачених законом.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведеним дослідженням було з'ясовано коло суб'єктів на яких покладено або може бути

покладено обов'язок здійснювати досудове розслідування у формі дізнання. Вказано на недоліки правової регламентації процесуальних повноважень таких суб'єктів кримінального процесуального доказування як дізнавач та керівник органу дізнання. З метою усунення неузгодженостей законодавства запропоновано виключити зайве дублювання повноважень керівника органу дізнання в ч. 2 ст. 39¹ КПК України та передбачити положення, відповідно до якого керівник органу дізнання наділяється повноваженнями керівника органу досудового розслідування. Запропоновано також виключити ч. 2 ст. 40¹ КПК України, в якій встановлені повноваження дізнавача та доповнити ст.ст.84, 92, 94

КПК України після слова «слідчий», словом «дізнавач». Вказано на необхідність встановлення кваліфікаційних вимог до осіб, які уповноважені на здійснення досудового розслідування кримінальних проступків та закріплення таких кваліфікаційних вимог у підзаконних нормативно-правових актах відповідних підрозділів. Подальшими напрямками дослідження окреслених проблемних питань є комплексне доктринальне вивчення правового статусу таких суб'єктів доказування як дізнавач та керівник органу дізнання, визначення правових гарантій їх діяльності та процесуальної самостійності, визначення функцій та завдань які покладаються на вказаних суб'єктів.

Література

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень: Закон України від 22 листопада 2018 р. № 2617-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2617-19#Text> (дата звернення 04.04.2021).
2. Нор В. Т. Проблеми теорії і практики судових доказів. Львів: Видавництво при Львівському державному університеті видавничого об'єднання «Вища школа», 1978. 112 с.
3. Тертышник В. М. Уголовный процесс: учебное издание. Харьков: Арсин, 1997. 528 с.
4. Вапнярчук В. В. Теорія і практика кримінального процесуального доказування: монографія. Харків: Юрайт, 2017. 408 с.
5. Грошевий Ю. М. Докази і доказування у кримінальному процесі: науково-практичний посібник. Київ: КНТ, 2006. 272 с.
6. Кримінальний процесуальний кодекс України станом на 13 березня 2020 року № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 04.04.2021).
7. Про затвердження Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України: Наказ МВС України від 20 травня 2020 р. № 405 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0491-20#Text> (дата звернення: 04.04.2021)
8. Волобуєв А. Ф., Орлова Т. А. Кримінальні проступки: забезпечення якісного розслідування // Правовий часопис Донбасу. 2020. № 3 С. 183–187.
9. Сачко О. В. Забезпечення верховенства права при застосування особливих форм, порядків та режимів кримінального провадження: дис. ...докт. юрид. наук: 12.00.09. Дніпро, 2019.
10. В ДФС запроваджено інститут кримінальних проступків та здійснення їх розслідування у формі дізнання: веб-сайт. URL: <http://km.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/393625.html> (дата звернення 04.04.2021)

References

1. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchyykh aktiv Ukrainy shchodo sproshchennia dosudovoho rozsliduvannia okremykh katehorii kryminalnykh pravoporushen: Zakon Ukrainy vid 22 lystopada 2018 r. № 2617-VIII / Verkhovna Rada Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2617-19#Text> (data zvernennia 04.04.2021).
2. Nor V. T. Problemy teorii i praktyky sudovykh dokaziv. Lviv: Vydavnytstvo pry Lvivskomu derzhavnomu universteti vydavnychoho ob'iednannia «Vyshcha shkola», 1978. 112 s.
3. Tertyishnik V. M. Ugolovnyiy protsess: uchebnoe izdanie. Harkov: Arsin, 1997. 528 s.
4. Vapniarchuk V. V. Teoriia i praktyka kryminalnoho protsesualnoho dokazuvannia: monohrafiia. Kharkiv: Yurait, 2017. 408 s.
5. Hroshevyi Yu. M. Dokazy i dokazuvannia u kryminalnomu protsesi: naukovopraktychnyi posibnyk. Kyiv: KNT, 2006. 272 s.
6. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy stanom na 13 bereznia 2020 roku № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (data zvernennia: 04.04.2021).

7. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro orhanizatsiiu diialnosti pidrozdiliv diznannia orhaniv Natsionalnoi politsii Ukrainy: Nakaz MVS Ukrainy vid 20 travnia 2020 r. № 405 / Verkhovna Rada Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0491-20#Text> (data zvernennia: 04.04.2021).

8. Volobuiev A. F., Orlova T. A. Kryminalni prostupky: zabezpechennia yakisnoho rozsliduvannia // Pravovyi chasopys Donbasu. 2020. № 3 S. 183–187.

9. Sachko O. V. Zabezpechennia verkhovenstva prava pry zastosuvannia osoblyvykh form, poriadkiv ta rezhymiv kryminalnoho provadzhennia: dys. ...dokt. yuryd. nauk: 12.00.09. Dnipro, 2019.

10. V DFS zaprovadzheno instytut kryminalnykh prostupkiv ta zdiisnennia yikh rozsliduvannia u formi diznannia: veb-sait. URL: <http://km.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/393625.html> (data zvernennia 04.04.2021).